

امیر المؤمنین علیہ السلام و مخالفان سیاسی او

تألیف:

حجة الاسلام والمسلمين سيد محمد مرتضوی

سرشناسه: مرتضوی، محمد، ۱۳۳۵ -
 زبان: پهلوی / امیرالمؤمنین ع و مخالفان سیاسی او / نگارش محمد مرتضوی
 مشخصات نشر: مشهد: یوسف فاطمه (ع) ۱۳۹۳.
 مشخصات فیزیکی: ۱۱ ص.
 شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۸۰۳-۷۳-۶
 یادداشت: فهرستی بر اساس اطلاعات فیفا
 یادداشت: کتابنامه: همدان: بهار، زیر نویس.
 موضوع: ۱. علی بن ابیطالب (ع)، ۲. قتل از هجرت - ۴۰ ق. - دیدگاه درباره سیاست و حکومت. الف. عنوان
 رده‌بندی کنگره: BP ۳۸/۰۹
 نشانه اثر: ۴ م ۹ س /
 رده‌بندی دیویی: ۲۹۷ / ۹۵۱

امیرالمؤمنین (ع) و مخالفان سیاسی او

■ حجة الاسلام والمسلمین دکتر سید محمد مرتضوی

تیراژ: ۱۰۰۰ / صفحات: ۲۸۰ / نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۳
 قطع: وزیری / قیمت: ۱۴۰۰۰ تومان / چاپ: دقت (۳۸۱۰۲۲۰)
 شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۸۰۳-۷۳-۶

مراکز پخش:

نشر یوسف فاطمه (ع)، مشهد مقدس، ص پ: ۳۸۸۵-۹۱۳۷۵
 تلفن: ۰۹۱۵ ۱۱۹ ۱۳۴۱ - همراه: ۰۹۱۵ ۳۴۷۰۹۸ - واحدیان

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۱	مقدمه
فصل اول: کلیات	
۱۸	شخصیت امم علی علیه السلام
۱۹	حکومت امام علی علیه السلام
۲۴	جایگاه اصحاب اهل بیت علیهم السلام
۲۴	(۱) تعریف صحابه در سنت
۲۵	کاربرد واژه صحابه در قرآن
۲۷	اصحاب در حدیث نبوی
۲۹	تعریف اصطلاحی اصحاب
۳۳	(۲) صحابه در قرآن
۳۳	۱- منافقان قابل شناخت
۳۴	۲- منافقان غیر قابل شناخت
۳۴	۳- بیماردلان
۳۵	۴- متخلفان
۳۵	۵- جاسوسان دشمن
۳۶	۶- ناخالصان
۳۶	۷- مرتدان مخفی
۳۷	۸- فاسقان
۳۸	۹- فراریان جبهه جنگ
۴۰	۱۰- مسلمان غیر مؤمن
۴۱	۱۱- دلجویی شدگان
۴۲	(۳) اصحاب در سنت نبوی
۴۲	الف- نکوهش از اصحاب

۴۲.....	۱- پیروان اندیشه های جاهلیت
۴۵.....	۲- دروغ پردازان
۴۸.....	۳- دنیا طلبان سفاک
۴۹.....	۴- بازگشتگان به کفر
۵۰.....	۵- بازگشتگان از اسلام
۵۱.....	۶- بدعت گذاران
۵۴.....	۷- افغان
۵۴.....	۸- حسودان
۵۵.....	۹- مدعیان عدالت
۵۷.....	۱۰- قتل جمعی
۵۸.....	اصحاب در نظام
۶۳.....	توجیه عملکرد اصحاب رسالت خدا ﷺ
۶۳.....	۱- پیروان ناآگاه حق
۶۳.....	نقد این سخن
۶۴.....	۲- مجتهدین خطاکار
۶۴.....	نقد این سخن
۶۵.....	۳- هر دو گروه منحرفند
۶۶.....	نقد این سخن
۶۶.....	۴- بی تفاوت تا قیامت
۶۶.....	نقد این سخن
۶۶.....	۵- تجدیدنظر طلبان
۶۷.....	نقد این نظریه

فصل دوم: جریانهای سیاسی مخالف امام علی (علیه السلام)

۷۱.....	جریان سیاسی
۷۱.....	۱- قدرت طلبان
۷۳.....	۲- زراندوزان

۷۵.....	۳- منافقان
۷۶.....	اشعث بن قیس
۸۸.....	عمرو بن عاص
۸۹.....	مغیره بن شعبه
۹۲.....	معاویه بن ابوسفیان
۱۱۰.....	رساله لعن اللعن
۱۱۰.....	تعریف لعن
۱۱۲.....	جواز لعن
۱۱۳.....	لعن در قرآن
۱۲۰.....	لعن کنندگان
۱۲۷.....	لعن در روایات
۱۳۳.....	لعن بنی امیه
۱۳۵.....	۴- حسودان
۱۳۵.....	شرح حال عایشه
۱۴۲.....	۵- تجدید نظر طلبان
۱۴۸.....	۶- متحجران

فصل سوم: روش‌های کاربردی مخالفان امام علی (ع)

۱۵۳.....	۱- سانسور خبری یا حقیقت پوشی
۱۵۷.....	۲- تبلیغات علیه امام علی (ع)
۱۶۰.....	۳- ترور شخصیت
۱۶۱.....	۴- تحریف دین
۱۶۳.....	۵- تشویق مخالفان
۱۶۴.....	۶- جلوگیری از تثبیت مدیران
۱۶۶.....	۷- جاسوسی برای دشمنان امام علی (ع)
۱۶۷.....	۸- رشوه دادن
۱۶۸.....	۹- غارت بیت المال

- ۱۰- ایجاد نا امنی ۱۶۹
- ۱۱- طرح براندازی ۱۷۱
- ۱۲- ترور فیزیکی امام ۱۷۱

فصل چهارم: شیوه‌های برخورد امام علی (علیه السلام) با مخالفان

- سیاسی ۱۷۵
- ۱- هدایت و ارشاد ۱۷۸
- ۲- جلوگیری از به قدرت رسیدن ۱۸۰
- ۳- گفتگو و مذاکره ۱۸۱
- ۴- پیشگیری ۱۸۳
- ۵- اراد تجانس و هشدار ۱۸۵
- ۶- پرهیز از تمسب و مایل به افشاگری ۱۸۷
- ۷- جدا کردن فریب‌خواران از کارگردانان ۱۸۸
- ۸- آزادی تا شکست خطوط مرز ۱۹۰
- ۹- دفاع از نظام ۱۹۴
- ۱۰- عفو و گذشت ۱۹۵

فصل پنجم: مخالفان امام علی (علیه السلام) در نگاه نبی اکرم (صلی الله علیه و آله)

- ۱) مخالفان جمعی ۲۰۷
- الف- جریان وحدت شکنان ۲۰۷
- نامگذاری این جریان از طرف رسول خدا (صلی الله علیه و آله) ۲۰۷
- رهبران این جریان از نگاه نبی (صلی الله علیه و آله) ۲۰۸
- ۱- زبیر ۲۰۸
- ۲- عایشه ۲۱۱
- ۳- طلحه ۲۱۳
- ب- جریان متجاوزان ۲۱۵
- نامگذاری این جریان ۲۱۶
- رهبری این جریان از نگاه نبی اکرم (صلی الله علیه و آله) ۲۱۷

ج- تجدیدنظر طلبان	۲۱۹
نامگذاری این جریان	۲۱۹
پیدایش خوارج	۲۱۹
رهبری این جریان در نگاه پیامبر ﷺ	۲۲۱
د- جریان نفاق	۲۲۲
علی * معیار تشخیص مؤمن و منافق	۲۲۳
۲) مخالف فردی	۲۲۴
انواع مخالفت	۲۲۵
الف- مخالفت آشکار	۲۲۵
۱- فحش و ناسزا گفتن	۲۲۵
۲- غیبت کردن	۲۲۶
۳- تهمت زدن	۲۲۸
۴- تبلیغ علیه امام	۲۲۹
ب- مخالفت رفتاری	۲۳۱
۱- بیعت نکردن با امام	۲۳۱
۲- دفاع نکردن از امام	۲۳۲
۳- شورش کردن علیه امام	۲۳۳
۴- ترور امام علی ﷺ	۲۳۴

فصل ششم: امام علی ﷺ در نگاه مخالفان

راه‌های شناخت افراد	۲۳۹
راه‌های بررسی امتیازات امام	۲۴۰
مخالفان امام از نظر اسکافی	۲۴۲
علی ﷺ تجسم فضائل انسانی و اسلامی	۲۴۲
۱- مشروعیت حکومت امام علی	۲۴۶
۲- قانون کربابی امام علی ﷺ	۲۴۸
۳- عدالت امام علی ﷺ	۲۵۰

- ۴- شجاعت امام علی علیه السلام ۲۵۲
- ۵- بیت المال و امام علی علیه السلام ۲۵۶
- ۶- علم و آگاهی امام علی علیه السلام ۲۶۱
- ۷- ویژگی‌های اخلاقی امام ۲۶۳
- ۸- ارتباط علی علیه السلام و نبی صلی الله علیه و آله از نگاه مخالفان ۲۶۶
- ۹- آینده امام علی علیه السلام ۲۷۱
- فهرست منابع ۲۷۴

و الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا محمد و آله الطیبین الطاهرین
و اللعن الدائم علی اعدائهم اجمعین»

مقدمه

شخصیت امام علی (علیه السلام) شخصی فرا زمانی، فرا مذهبی، و حتی فرادینی است. یعنی شخصیت امام نه محصور به عصر خودش بوده است، بلکه هر چه زمان جلوتر می‌رود ابعاد وجودی آن شخص بیشتر شاخه می‌شود و مردم بیشتر به او و اندیشه‌های او توجه می‌کنند و احساس می‌کنند نیاز شدیدی به الگوهای همانند او دارند.

این شخصیت محدود به محیط عربستان و کوفه نیست، و سراسر دنیای اسلام، بلکه بسیاری از مناطق غیر مسلمان نشین نیز او را به اختصار آشنایی را دارند. او محدود به فرقه‌ای خاص نمی‌باشد، بلکه همه فرقه‌های اسلامی با همه اختلافاتی که دارند بدون استثناء به او عشق می‌ورزند و در جهات اسلام بعد از رسول خدا (صلی الله علیه و آله) تنها شخصیتی است که تمام فرقه‌های اسلامی با همه اختلافاتی که دارند به او علاقه دارند و حتی کتاب‌هایی که شخصیت‌های غیر شیعی درباره آن حضرت نوشته‌اند بیش از آن چیزی است که شیعیان نوشته‌اند. او حتی محدود به دین اسلام نیز نیست، زیرا امام علی (علیه السلام) در بین غیرمسلمانان نیز طرفدارانی دارد که برای نشر اندیشه او در سطح جهان تلاش کرده و کتاب‌هایی در این زمینه نوشته‌اند.

شخصیت امام علی (علیه السلام) دارای ابعاد متعددی است و جاذبه‌های فراوانی دارد عارف و صوفی از زاویه‌ای به او نگاه می‌کنند و ایده‌آل خود را در او می‌بینند و به او عشق می‌ورزند. زاهد و عابد از زاویه‌ای به او نگاه می‌کنند و الگوی تمام عیار خود را در وجود مبارک آن حضرت می‌بینند و در او محو می‌شوند.

ادیب و شاعر از زاویه‌ای دیگر به او نگریسته و محو جمال دل آرای او شده‌اند. فیلسوف و حکیم از زاویه‌ای دیگر به او چشم دوخته و در برابر او سر تسلیم فرود می‌آورند. فقیه و مفسر از زاویه‌ای دیگر به او چشم دوخته و آرزوهای خود را در او می‌بینند. پهلوانان و نظامیان از زاویه‌ای دیگر به او توجه کرده و او را الگوی خود می‌دانند و ... شخصیتی که هر چه می‌گویند و می‌نویسند نه تنها پایان نمی‌یابد بلکه دریایی را ماند که نه تنها پایان نمی‌یابد بلکه هرچه جلوتر می‌روند تازه به ساحل می‌رسند و سران او پی می‌برند.

شخصیت امام دارای دافعه و دافعه بسیار قوی است. و عاشقانی داشته و دارد که بعد از صدها سال حتی برای بریدن نام او و زنده نگه داشتن این نام، سر به چوبه دار ببرند و زندگی و هستی خود را از دست بدهند، ولی از اظهار عشق و محبت به او خودداری نکنند. چه بسیار بود و هستند انسان‌هایی که در طول تاریخ تنها جرمشان این بود که عاشق علی (علیه السلام) بودند و به خاطر همین عشق سر به نیست شده‌اند؟!

شخصیت امام به موازات این جاذبه قوی که هر کس را منصف و با عاطفه‌ای را جذب می‌کند، دافعه‌ای بسیار قوی نیز دارد! دشمنان طبیعی که با هیچ منطقی دشمنی آنان قابل ارزیابی نیست تحت تأثیر این دافعه تمام دشمنان خود را برای محو کردن نام علی (علیه السلام) از صحنه تاریخ به کار گرفته و آنچه از دشمنان برآمده است انجام داده‌اند. از قتل، غارت، تهدید و ترور گرفته تا سب، لعن، ناسزا و ... که حتی حاضر نبوده و نیستند نام او را بشنوند.

شناخت شخصیتی که ابعاد وجودی او این مقدار تأثیرگذار است کاری است دشوار؟ دشواری آن وقتی دو چندان می‌شود که این گونه شخصیت‌ها وارد دنیای

سیاست شده و رهبری جامعه را در اختیار داشته باشند، زیرا پیچیدگی مسائل سیاسی و دشواری فهم آنها با عمیق بودن ابعاد وجودی این گونه شخصیت‌ها آمیخته می‌شود. شخصیت‌هایی که در هیچ میدانی حضور نداشته و حاضر نیستند ذره‌ای از اصول اخلاقی، فکری و دینی خود عقب نشینی کنند، بلکه در میدان پیچیده سیاست نیز می‌خواهند همان اصول را رعایت و پای بندی خود را به آن حفظ کنند.

آنچه در پیش رو دارید تلاشی است برای روشن نمودن بخشی از چهره ناشناخته آن امام که در میدان سیاست اتفاق افتاده است که امید است این تلاش بتواند به هدف خود برسد. آنچه باز هم بر این باوریم که انسان در هیچ میدانی به اندازه تلاش در این میدان عساکر حقارت و کوچکی نمی‌کند که درباره حضرت علی (علیه السلام) چیزی بنویسد.

به امید آنکه این نوشته راهی باشد برای شناختن بهتر امام علی (علیه السلام) و نزدیک شدن به آن حضرت در مقام عمل و آرزوی توفیق و تلاش برای همه کسانی که برای نشر معارف دین تلاش می‌کنند در پایان تذکر چند نکته را در همین جا ضروری می‌دانیم:

۱- مقصود از مخالفان: تنها مخالفان سیاسی آن حکومت در دوران حکومت آن حضرت می‌باشند نه مخالفان آن حضرت در دوران زندگی و بعد از زندگی آن حضرت زیرا اگر تنها درباره مخالفان سیاسی آن حضرت بحث از رتجال رسول خدا (صلی الله علیه و آله) سخن بگوییم خود کتابی مستقل خواهد شد.

۲- چون این مباحث مورد اختلاف بین شیعه و اهل سنت می‌باشد در این مباحث ما از منابع شیعه استفاده نکرده‌ایم مگر در موردی که بحث مربوط به بیان عقیده شیعه بوده است، بلکه تمام موارد را از منابع و کتب اهل سنت آن هم از منابع دست اول استفاده کرده‌ایم که جای هیچ گونه شک و شبهه‌ای نباشد.

۳- ما در این کتاب در صدد بیان اعتقاد خودمان درباره حضرت علی (علیه السلام) نیستیم، بلکه در صدد بیان آنچه در تاریخ آمده است می‌باشیم، ولی نه همه واقعیت‌های آن، بلکه آنچه که ما یافته‌ایم، و نه آنچه که ما یافته‌ایم بلکه آن مقدار

که احساسات مذهبی بقیه فرقه‌های اسلامی را خدشه دار نکند؟!

۴- چون منابع مورد استفاده، منابع معتبر و دارای چاپ‌های متعدد می‌شود به صورت طبیعی تغییراتی از نظر صفحه و... به میان می‌آید. برای بررسی بیشتر به منابعی که در فهرست منابع با همان مشخصات آمده است رجوع نمایید.

۵- این نوشتار در اصل سه مقاله بوده که در سال ۱۳۷۹ به مناسبت اعلام میل امیرالمؤمنین از طرف مقام معظم رهبری (دامت‌السلام) منتشر و نایاب شده بود تا اینکه مجدداً تصمیم به چاپ آن گرفته شد، بر این اساس بنده نیز با مراجعه مجدد و طریقی بعضی از مباحث کمی مشروح‌تر آن را آماده چاپ کردم، امید است این اثر نیز مورد درگاه احدیت و مورد توجه حضرت ولی عصر (علیه السلام) قرار گرفته و هدیهٔ بال محمد (صلی الله علیه و آله) به بارگاه سلیمانی حضرت امیرالمؤمنین (علیه السلام) باشد.

مشهد مقدس ۲۱ رمضان ۱۴۳۵ هـ.ق

مطابق با ۱۳۹۳/۴/۲۸

www.ketab.ir